

Երդ երթ առ Հայս իբր անդարար՝ գոյժ արկ մահուան լուսատուիս,
 Թող սուգ առցեն համայն լերինք, թող սգասցէ որբ Մասիս:
 Թող լայ և սուրբ Լէկեղեցին զիւր առաջնորդ անսայթաք,
 Թող ողբասցէ տունն Թորգոմեան զիւր հովուապետն և հրէշտակ:
 Եյսուհեաւ ողբան աղքատք և հաճօրէն կարօտեալք.
 Ջի զերթ խաշինս՝ յանապատի լինելոց են վայրատեալք:
 Երդ Հայաստան քո առաջի ուղի հորդեաց լուսաձեւմ,
 Եւ արդ տրիտուր դու զայս չափես նորայն շնորհաց բազմադէմ:
 Իսկ պատանի ի յիշատակ լեր իմ անուանս դու գիտակ,
 Ես Խաչ անուն որբասընունդ Մեծի առն եմ Սարկաւազ:

ԳԱՐՐԻԷԼ ՂՈՒԼԻԲԵՆԻՆՅԱՆ

Շ--շէշէ:

ԵՂԻՇԷՆ ՅԱՆԱՐԱՅՐ.

Երբին յերթեր օսկէգոյն, մինչ իւր ծածանչ մինչ իւր շող՝
 Շողէր ի նաղ շող ի շող՝ կապուտակին ի փողփող,
 Եւարայրին վարդազեղ ձօնէր զիւր սէր, զիւր համբոյր,
 Հայոց քաջաց՝ ուր արիւն խնկէր յերկին խունկ ի բոյր:
 Գեղափթիթ ծաղկանց նոր, գեղափթիթ նոր ի թուփ,
 Վարդակարմիր արեանց ցօղ, ցօղէր ի շաղ ցօղածուփ.
 Վարդ ու նարդոս խայտային, ուր մանիշակ, ուր շուշան՝
 Թերթիցն ի գեղ գեղափառ, ուր արփանայր Շաւարշան:
 Բոսորազեղ անդ ալիք ջինջ Տղմուտին ողբագոչ,
 Երփւոյն ի լոյս ի ծածանչ, լողայր սորէր ի խոխոջ.
 Պարծանաբեր հայրենի յիշատակոք ցօղէր ափ,
 Ուր քաջք անկան անմըռունջ ի սէր սիրոյն սիրատափ:
 Իբրեւ ևզնիկ ի սուր նետ, ի սուր սլաք վիրաւոր,
 Յաղբերականց բղխէ ջուր, փութայր ի գեղ կարեւոր.
 Եյսպէս ծերուկն Լզիշէ վարդին հայոց Վարդանայ,
 Ի սէր, ի տես ի կարօտ՝ էջ յԵւարայր բացօթեայ:
 Դաշտին յերես խումբ ի խումբ անկեալ կային ի սփիւռ,
 Ի հարաւոյ մեղմ անոյշ հնէր լուրի գինչ գեփիւռ,
 Քրտանց կայրակ պաշտելի դեռ ի ծակատ շողշողայր,
 Մինչ զերթ զցօղ Մայիսի՝ որ նոր սորէր զառ ի վայր:

Աստիս պարսկին անկիոյ ի սե արիւն նենգադաւ,
 Ղիւս քաջ Հային ի բազուկ սուսեր ցօղայր, կայր թաթաւ,
 Վերջին շնչոյն տուր և առ մինչդեռ կարծէր ի կոկորդ,
 Վրէժ հնէր զոռ պարսկին, վրէժ ձայներ ի դգորդ:

Լուռ էր համակ Եւարայր, լռիկ ննջէր զոգ ի քուն,
 Սուսերք, նիզակք և վահանք չգոռային ի շաշիւն,
 Հեղ Տղմուտին մեղմատահ ալեաց խոխոջ նորանոր,
 Ղիւցազներէց Հայկ սղուն կարդայր միայն զոգ օրօր:

Ենդ ծերունին հայասէր, անդ Աղիշէն քաղցրանոյշ,
 Շրջէր մնջիկ ծաղկաճեմ, դիւր վարդն ածէր միշտ ի յուշ:
 Իբրեւ սոխակ սիրամաշ եղեալ յայդի աւերակ,
 Ի սէր սիրոյն իւր վարդի, թողու ողբոց աղաղակ:

Խորշակահար հայ Զաղէանց անդ ի միջի զեղազոյն՝
 Փայլէր ծաղիկ բիւրագիղ՝ յարիւն բոսոր վարդազոյն,
 Յարմուտն ճաճանչ ոսկինիշ կայր սաղափարդ առ ընթեր,
 Չքնաղակերտ անդ վահան, նիզակ ամուր և սուսեր:

Գեղապայծառ դիմաց դոյն դեռ ցոյցոյլայր քան զվարդ,
 Յանուշ չրթանց նոր ի նոր՝ թռչէր ժպիտ տարաբարդ,
 Ննջէր վարդան քաջարի, նիրհէր ի նինջ անուշիկ,
 Սինչ Աղիշէն սրատարափ՝ զքայլ էառ անդ յուշիկ:

Յանկարծ ծերունին հայանուէր դողդոջ ոտից ետ դուրար՝
 Օերթ կայծակեան հարուածով տերեւն ի յոտ դադիահար,
 Երցունք յաչաց ցայտեցին, եկաց ի ծունկ ուշաթափ,
 Փարէր գրկով դիւր վարդիկ, սրտին իւր սէր ջերմատափ:

Վարդիկդ Հայոց, անուշ վարդ, անդ հեկեկաց Աղիշէ,
 Հանգիստ քնոյդ երկնագիր, հանգիստ երկին քեղ յիշէ,
 Սեղ սուրբ Արօն՝ Հայրենիք յառկայծ կոցցին յետին նիշ,
 Եւանդ թողցի Հայ որդւոց՝ կալ յԵւարայր մասնանիշ:

Քանի լուսնակն և արփի յերկինն ի նաղ նազին ջուխտ,
 Ի Շաւարշան խնկաբեր Հայերն ելցեն սիրոյն յուխտ,
 Ուր քաջ խմբից՝ անդ դադան եկաց տեսիլ շիրմաճե,
 Ի նազն ի զլուս Արբասուրբ վարդն ծաղկանց թե ի թե:

Տղմուտ ի ջուր ի յալիս ցորչափ սահի վէտ ի վէտ,
 Եփուռքն ի սէր Հայրենի ոռոգեսցին ծաղկաւէտ,
 Հայեր, դուք անդր փութացէք ի Սելովամի յաւազան՝
 Օտիրտ լուալ գհոգի՝ թէ չէք պարսիկ դաւաճան:

Աղիշէն յողբ ու կոծ Վարդանն հանգչէր դեռ ի խոր,

